

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto
Ympäristönsuojelu
Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)
98100 Kemijärvi

TARKASTUSMUISTIO
15.9.2023

**JÄTELAIN 123 §:n NOJALLA TEHTY TARKASTUS KIINTEISTÖLLE HYVÄMÄNTYLÄ (583-403-1-395),
PELKOSENNIEMI**

Tarkastuskohde ja -ajankohta:

Pelkosenniemen kunnassa Pyhätunturilla sijaitseva Veljekset Karjalainen Oy:n varastoalue, kiinteistöllä KUNNAN-MÄNNISTÖ (583-403-1-395). Tarkastus suoritettiin 8.9.2023.

Läsnä:

- Kari karjalainen, Veljekset Karjalainen Oy
- Keijo Kotavuopio, rakennustarkastaja, Pelkosenniemen kunta
- Joonas Neuvonen, ympäristötarkastaja, Kemijärven kaupunki

Syy tarkastukselle:

Tarkastus kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ suoritettiin Pelkosenniemen rakennustarkastajan pyynnöstä, liittyen varastoalueen vuokrasopimuksessa esitettyyn siivous vaatimukseen ja siivouksesta annettuihin kehotuksiin. Pelkosenniemen kunta omistaa kyseisen kiinteistön.

Huomioita tarkastukselta:

Veljekset Karjalainen Oy:llä on kiinteistöllä KUNNAN-MÄNNISTÖ raskaita työkoneita, murskaimia, kaivinkoneita ja rakennusmateriaaleja. Lisäksi Veljekset Karjalainen Oy on varastoinut kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ (583-403-1-395) rakennus- ja purkutyömailta tulleita rakennustarvikkeita ja purkujätteitä. Rakennustarvikkeiden ja purkujätteiden varastointi ulottuu toiminnanharjoittajalle vuokratun kiinteistön rajojen ulkopuolelle. Alueelle varastoituja rakennustarvikkeita ja rakennusjätteitä on esitetty kuvissa 1-17. Kiinteistöllä KUNNAN-MÄNNISTÖ on lisäksi rakennettu kenttää hyödyntämällä rakennusten purkamisessa syntynyttä betoni- ja tiilijätettä ilman ympäristöluvan hakemista tai MARA-ilmoituksen tekemistä.

Kuvat 1 ja 2. Kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ johtavan tien varteen varastoituja työkoneita, rakennusjätteitä ja rakennustarvikkeita.

Kuvat 3 ja 4. Rakennustarvikkeita ja jätteitä kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ johtavan tien varressa.

Kuvat 5 ja 6. Rakennustarvikkeita KUNNAN-MÄNNISTÖ johtavan tien varressa.

Kuvat 7 ja 8. Kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ varastoituja Rakennustarvikkeita ja murskattua asfalttia.

Kuva 9. Toiminnanharjoittajalle vuokratun kiinteistön ulkopuolelle varastoitu käytöstä poistettu öljysäiliö.

Kuvat 10 ja 11. Kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ varastoituja sekalaisia rakennusjätteitä.

Kuva 12. Kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ varastoitua jätettä.

Kuva 13. Kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ varastoituja purkujätteitä ja työkoneita.

Kuvat 14 ja 15. Kiinteistöllä KUNNAN-MÄNNISTÖ on käytetty maarakentamisessa purkujätettä.

Kuvat 16 ja 17. Kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ levitettyä purkujätettä.

Tarkastuksen lopputulos ja jatkotoimenpiteet:

Alue on Pelkosenniemen kunnan Kultakeron osayleiskaavassa merkitty TV-1:n mukaiseksi varastoalueeksi. Yleiskaavamääräysten mukaan: *alueelle saa sijoittaa myös välittömästi varastointitoimintaan liittyviä palvelu-, toimisto- ja terminaalitylöjä.* Varastointi toiminta ei kuitenkaan voi pitää sisällään jätteenkäsittelyä tai -varastointia. Edellä mainitut toimet ovat ympäristöluvan varaista toimintaa, eikä Veljekset Karjalainen Oy:llä ole ympäristölupaa jätteenkäsittelylle tai varastoinnille kiinteistöllä KUNNAN-MÄNNISTÖ. Veljekset Karjalainen on talven 2022–2023 aikana murskannut kiinteistölle varastoitua purkuasfalttia, joka on esitetty kuvassa 8. Ympäristönsuojelulain taulukon 2 kohdan 13 f mukaan: *Muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai*

laitosmaista. Veljekset Karjalainen Oy:n liiketoimintaan kuuluu oleellisesti jätteen käsittely ja kuljettaminen, joten toiminnan on katsottava olevan ammattimaista.

Veljekset Karjalainen Oy ei myöskään ole vaihtoehtoisesti rekisteröinyt kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ jätelain 100 §:n mukaista jätteen keräystoimintaa. Toiminta voidaan katsoa jätteenkeräystoiminnaksi, koska jäte on toisaalla syntynyttä ja se on toiminnanharjoittajan puolesta kerätty ja kuljetettu erikseen kiinteistölle KUNNAN-MÄNNISTÖ. Jätelain 100 §:n mukaista rekisteröintiä ei kuitenkaan voida soveltaa toimintaan, joka pitää sisällään muuta, kuin vähäistä jätteenkäsittelyä. Purkuasfaltin murskausta ei voida pitää vähäisenä käsittelynä. Yleisesti sääntönä jätteen varastoinnissa pidetään sitä, että yli vuoden kestävä varastointi katsotaan olevan pitkäaikaista ja silloin luvanvaraista.

Koska kiinteistöllä KUNNAN-MÄNNISTÖ ei ole ympäristölupaa jätteiden varastoimiselle, voidaan varastoiminen rinnastaa roskaamiseen. Jätelain 72 §:n mukaan: *Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).* Osa jätteistä on lisäksi varastoituna varastoalueen ulkopuolelle esimerkiksi kuvassa 9 esitetty käytöstä poistettu öljysäiliö. Tarkastuksen perusteella voidaan todeta, että purkujätteiden ja rakennustarvikkeiden varastointi aiheuttaa epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähenemistä, sekä ympäristön pilaantumisen vaaraa. Veljekset Karjalainen Oy voi varastoida väliaikaisesti kiinteistöllä HYVÄ-MÄNTYLÄ ainoastaan siellä syntyneitä jätteitä. Alueella oli lisäksi nähtävissä öljyläikkyjä maan pinnalla. Mikäli Pelkosenniemen kunta ei tule jatkamaan vuokrasopimusta Veljekset Karjalainen Oy:n kanssa, tulee alueella tutkia mahdollinen maaperän pilaantuminen. Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ohjeisti tarkastuskäynnillä toiminnan harjoittajaa poistamaan pilaantuneet pintamaat ja toimittamaan ne asianmukaiselle pilaantuneiden maa-ainesten vastaanottajalle.

Jätelain 13 §:n mukaan: *Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovellettava ympäristöön ja maisemaan.* Veljekset Karjalainen Oy on harjoittanut jätteen käsittelyä siihen soveltumattomassa paikassa. Asfaltti jätteen murskaus ei sovellu paikkaan, jossa sen lähiympäristössä sijaitsee matkailuun ja virkistytymiseen keskittyvää toimintaa.

Kehotus

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kehottaa Veljekset Karjalainen Oy:tä siivoamaan kiinteistöltä sinne luvatta varastoidut jätteet 10.11.2023 mennessä. Jätteeksi tässä tapauksessa katsotaan murskattu asfaltti, käytöstä poistettu öljysäiliö, sekä muut kuvissa 7–17 esitetyt jätteet. Lisäksi kentänrakentamisessa käytetyt purkubetonit ja -tiilet tulee poistaa

maaperästä. Kaikki jäte tulee toimittaa luvalliselle kyseistä jättejaetta vastaanottavalle taholle. Jätekuljetuksista tulee esittää siirtoasiakirjat Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Veljekset Karjalainen Oy:lle varataan tilaisuus tulla kuulluksi asiasta kirjallisen vastineen muodossa.

Sovellettu lainsäädäntö

- Jätelaki (646/2011) 13 §, 72 §, 100 §, 126 §
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) Taulukon 2 kohta 13 f (luvanvaraiset toiminnot)
- Ympäristöministeriön muistio (5.4.2013) Jätteen keräystoiminnan merkitseminen jätehuoltorekisteriin

ympäristötarkastaja

Joonas Neuvonen

040 542 3354

ymparistonsuojelu@kemijarvi.fi

Kemijärven kaupunki

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto

Ympäristönsuojelu

Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)

98100 Kemijärvi